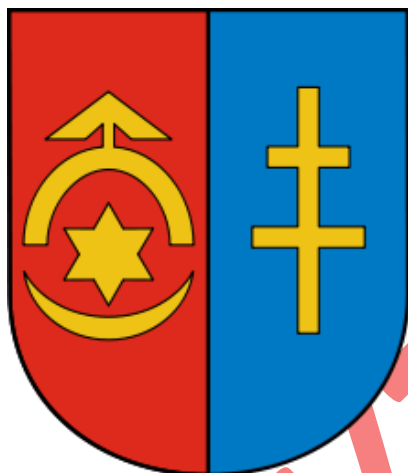

Program Zapobiegania Przestępczości oraz
Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku
Publicznego Powiatu Ostrowieckiego
na lata 2026-2029

STAROSTWO POWIATOWE
W OSTROWICU ŚWIĘTOKRZYSKIM

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	2
II.	CELE PROGRAMU I REALIZATORZY	5
III.	CELE OPERACYJNE I OBSZARY INTERWENCJI	8
IV.	SPOŁECZNO – GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA POWIATU OSTROWIECKIEGO	11
V.	ANALIZA SWOT W KONTEKŚCIE BEZPIECZEŃSTWA POWIATU OSTROWIECKIEGO	14
VI.	ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY ZAGROŻEŃ I KIERUNKI PREWENCJI	17
VII.	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I ZAPOBIEGAWCZYCH 2026-2029	20
VIII.	ZAKOŃCZENIE I POSTANOWIENIA KOŃCOWE	28

PROJEKT

I. WPROWADZENIE

1. Bezpieczeństwo jako fundament funkcjonowania państwa i samorządu

Zapewnienie bezpieczeństwa oraz zagwarantowanie porządku publicznego stanowi absolutny fundament funkcjonowania nowoczesnego państwa prawa oraz podstawowy warunek stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Wyrazem najwyższej rangi tego zagadnienia jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., która w art. 5 statuuje obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa obywateli jako jedno z naczelných zadań państwa, u boku strzeżenia niepodległości, nienaruszalności terytorium oraz ochrony wolności i praw człowieka. Zgodnie z art. 146 ust. 4 pkt 7 Ustawy Zasadniczej, to Rada Ministrów ponosi konstytucyjną odpowiedzialność za bezpieczeństwo wewnętrzne oraz porządek publiczny.

Wymiar centralny jest jednak niewystarczający do skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom. Bezpieczeństwo na poziomie lokalnym – czyli w środowisku, w którym obywatele funkcjonują na co dzień – zależy w głównej mierze od synergii działań wyspecjalizowanych organów państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz aktywności samej społeczności lokalnej. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Z kolei art. 12 pkt 9b tejże ustawy przekazuje do wyłącznej właściwości rady powiatu uchwalanie powiatowego programu zapobiegania przestępczości.

Centralną postacią w architekturze lokalnego bezpieczeństwa jest Starosta, który realizuje zadania w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami, a jego ramieniem doradczo-inicjującym jest Komisja Bezpieczeństwa i Porządku. To na niej spoczywa ciężar stałej diagnozy zagrożeń oraz konstruowania adekwatnych ram programowych.

2. Geneza i strategiczny kontekst nowego Programu na lata 2026 - 2029

Zarządzanie bezpieczeństwem wymaga ciągłej adaptacji do zmieniających się realiów prawnych i społecznych. Dotychczasowy „Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego Powiatu Ostrowieckiego” obejmował lata 2023–2025 i był skorelowany z poprzednimi edycjami dokumentów rządowych.

Wydanie Uchwały nr 52 Rady Ministrów z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej na lata 2025–2028 wymusiło rewizję dotychczasowych założeń. Rok 2025 stał się w Powiecie Ostrowieckim okresem analityczno-dostosowawczym. Niniejszy dokument stanowi dojrzałą, zaktualizowaną strategię, w pełni zintegrowaną z nowymi wytycznymi krajowymi, z terminem pełnego wdrożenia operacyjnego od 2026 roku. Program odchodzi od tradycyjnego, reaktywnego modelu interwencji na rzecz prewencji zintegrowanej, łączącej nowoczesne technologie ze wsparciem kapitału społecznego.

3. Diagnoza poczucia bezpieczeństwa w świetle badań empirycznych

Bezpieczeństwo posiada dwa nierozłączne wymiary: obiektywny (statystyczny obraz przestępczości) oraz subiektywny (społeczna percepcja i lęk przed wiktymizacją). Z badań Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) przeprowadzonych w kwietniu 2024 r. wyłania się następujący obraz:

- Poczucie bezpieczeństwa w ujęciu makro i mikro jest bardzo wysokie: 88% Polaków uważa, że żyje w bezpiecznym kraju, a aż 96% uznaje swoją najbliższą okolicę (dzielnicę, wieś) za bezpieczną i spokojną.
- Mimo to, w ciągu ostatnich pięciu lat ofiarą przestępstwa padło 13% badanych (najczęściej kradzieży – 8%).
- Występuje wyraźna asymetria lęku ze względu na płeć: 50% kobiet obawia się, że ofiarą przestępstwa może stać się ktoś z ich bliskich, podczas gdy podobne obawy deklaruje jedynie 38% mężczyzn.

4. Ewolucja zagrożeń: od przestępczości pospolitej do środowiska cyfrowego

Statystyki Komendy Głównej Policji wskazują na transformację natury zagrożeń. Choć ogólna liczba przestępstw w Polsce systematycznie spada (spadek z 882 377 w 2022 r. do 810 631 w 2023 r.), struktura tych zdarzeń ulega daleko idącym zmianom, co stawia przed Powiatem Ostrowskim zupełnie nowe wyzwania:

- **Cyfryzacja przestępczości i aspołecznych zachowań:** Przemoc, hejt, nękanie (*cyberbullying*) oraz oszustwa przeniosły się do cyberprzestrzeni. Coraz większym zagrożeniem jest zaawansowana dezinformacja (*fake news*) oraz manipulacja przy użyciu sztucznej inteligencji (*deep fake*). Wymaga to gruntownej zmiany w edukacji oświatowej i społecznej (nacisk na cyberhigienę).
- **Kryzys zdrowia psychicznego i zachowania autodestrukcyjne:** Niepokojącym zjawiskiem w skali makrospołecznej jest drastyczny wzrost zachowań samobójczych. W 2023 r. w kraju odnotowano 15 133 próby samobójcze, z czego zauważalny jest dramatyczny wzrost wśród dzieci i młodzieży (2054 próby). Generuje to palącą potrzebę budowy systemów wczesnej interwencji psychologicznej na poziomie lokalnym.
- **Przemoc w rodzinie:** Zjawisko to pozostaje jednym z najbardziej ukrytych, a zarazem destrukcyjnych problemów. Wzrost liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta A” (62 170 w 2023 r.) wskazuje na konieczność stałego podnoszenia kompetencji służb pomocowych i usprawniania procedur interwencyjnych.
- **Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego (BRD):** Mimo wieloletnich działań profilaktycznych, statystyki z początku 2024 roku wykazały ponowny, tragiczny wzrost

liczby ofiar śmiertelnych o 10,5%. Wymaga to inwestycji nie tylko w edukację, ale i w „twardą” infrastrukturę (audyty BRD, inteligentne oświetlenie, uspokajanie ruchu).

5. Istota dokumentu

Mając na uwadze powyższą diagnozę, Program na lata 2026 - 2029 nie jest jedynie zbiorem abstrakcyjnych postulatów, lecz konkretnym narzędziem zarządczym. Ma on na celu aktywizację wszystkich środowisk: od władz samorządowych, przez służby mundurowe, aż po organizacje pozarządowe (NGO) i samych mieszkańców. Tylko wielosektorowe, przejrzyste partnerstwo oraz wykształcenie w społeczeństwie postaw współodpowiedzialności pozwolą na realne obniżenie poziomu wiktymizacji oraz podniesienie jakości życia w Powiecie Ostrowieckim.

PROJEKT

II. CELE PROGRAMU I REALIZATORZY

Podstawą prawną dla Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego Powiatu Ostrowieckiego, dalej: „Program”, jest art. 12 pkt 9b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Z uwagi na fakt, iż dotychczasowa edycja Programu obejmowała lata 2023–2025, rok 2025 stanowił okres intensywnych prac nad dostosowaniem lokalnych priorytetów do Uchwały nr 52 Rady Ministrów z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej na lata 2025-2028. Nowy, zaktualizowany dokument programowy zostaje w pełni wdrożony do realizacji w roku 2026.

1. Cel Główny

„Poprawa stanu bezpieczeństwa w miejscach publicznych oraz systematyczne podnoszenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców społeczności lokalnych. Cel ten opiera się na koncepcji prewencji zintegrowanej. Oznacza to odejście od wyłącznie reaktywnego działania służb na rzecz budowania trwałej odporności społeczności lokalnej. Osiągnięcie celu głównego wymaga połączenia interwencji infrastrukturalnych („twardych”) z szeroko zakrojoną edukacją i profilaktyką („miękką”), przy jednoczesnym angażowaniu mieszkańców w proces dbania o wspólną przestrzeń.”

2. Cele Szczegółowe i Kierunki Działań

Aby skutecznie zrealizować Cel Główny, w nowej perspektywie programowej zdefiniowano dwa obszary interwencji, w pełni zbieżne z priorytetami rządowymi:

CEL NR 1: Wzrost wiedzy oraz umiejętności w zakresie identyfikacji zagrożeń dla bezpieczeństwa i sposobów zapobiegania im.

W dobie cyfryzacji i szybkich zmian społecznych, tradycyjna edukacja o bezpieczeństwie jest niewystarczająca. Program kładzie szczególny nacisk na wyrobienie wśród mieszkańców kompetencji pozwalających na samodzielne unikanie niebezpieczeństw. Działania w tym obszarze obejmują:

- **Cyberbezpieczeństwo i odporność na manipulację:** Szeroko zakrojona edukacja w zakresie cyberhigieny. Obejmuje ona szkolenia dla seniorów (ochrona przed oszustwami cyfrowymi) oraz warsztaty dla młodzieży ukierunkowane na zwalczanie hejtu, cyberprzemocy i dezinformacji, w tym identyfikację zjawisk takich jak *fake news* oraz manipulacji obrazem/dźwiękiem (*deep fake*).
- **Profilaktyka zachowań samobójczych i wsparcie kryzysowe:** W odpowiedzi na rosnące statystyki kryzysów psychicznych, program zakłada upowszechnianie wiedzy o czynnikach ryzyka oraz sygnałach ostrzegawczych. Działania te są ukierunkowane na grupy najwyższego ryzyka – młodzież oraz seniorów – i obejmują budowę lokalnych sieci wsparcia oraz szybkiej interwencji psychologicznej.

- **Kultura Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (BRD):** Edukacja nie ogranicza się do kierowców, ale obejmuje wszystkich uczestników ruchu. Priorytetem jest kształtowanie bezpiecznych postaw wśród pieszych (promowanie elementów odblaskowych) oraz użytkowników nowoczesnych form transportu (hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego – UTO).

CEL NR 2: Kształtowanie bezpiecznych przestrzeni w miejscach publicznych społeczności lokalnych.

Poczucie bezpieczeństwa jest bezpośrednio związane z jakością przestrzeni, w której poruszają się mieszkańcy. Działania w tym celu opierają się na technologii i modernizacji infrastruktury:

- **Bezpieczna infrastruktura drogowa:** Realizacja punktowych inwestycji takich jak: budowa, przebudowa i modernizacja chodników, instalacja inteligentnego doświetlenia przejść dla pieszych oraz montaż środków uspokojenia ruchu (progi zwalniające, wyspy azylu). Zgodnie z nowymi wytycznymi, inwestycje te muszą być poprzedzone rzetelnym audytem BRD.
- **Nowoczesny nadzór i analityka obrazu:** Rozwój i unowocześnianie Zintegrowanego Miejskiego Monitoringu Wizyjnego, mającego na celu eliminację tzw. „martwych stref”. Program zakłada również wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych, takich jak wykorzystanie mobilnych urządzeń monitorujących (dronów) do zabezpieczania imprez masowych, zgromadzeń oraz patrolowania terenów trudnodostępnych.

3. Realizatorzy i Partnerzy Programu

Skuteczność Programu zależy od współdziałania szerokiego spektrum podmiotów. Każdy z realizatorów posiada ściśle określoną rolę w architekturze powiatowego bezpieczeństwa:

A. Sfera koordynacji i inwestycji (Samorządy):

- **Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Świętokrzyskim** – pełni rolę integratora działań, koordynuje prace Komisji Bezpieczeństwa i Porządku oraz zabezpiecza środki na inwestycje ponadgminne.
- **Samorządy Gminne (Ostrowiec Świętokrzyski, Ćmielów, Kunów, Bałtów, Bodzechów, Waśniów)** – są kluczowym inwestorem w zakresie infrastruktury drogowej, oświetlenia oraz lokalnego monitoringu wizyjnego.

B. Sfera interwencji i ratownictwa (Służby, Inspekcje i Straże):

- **Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim** – odpowiada za prewencję kryminalną, patrolowanie miejsc zagrożonych (w tym na podstawie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa), zwalczanie cyberprzestępczości oraz nadzór nad ruchem drogowym.

- **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim** – prowadzi działania ratownicze oraz rozbudowane programy edukacyjne z zakresu ochrony ludności, samoobrony i bezpieczeństwa pożarowego.
- **Straż Miejska w Ostrowcu Świętokrzyskim** – wspiera utrzymanie porządku publicznego oraz bieżącą obsługę systemów monitoringu wizyjnego.
- **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna** – monitoruje bezpieczeństwo zdrowotne oraz realizuje profilaktykę uzależnień (w tym od nowych substancji psychoaktywnych).

C. Sfera edukacji i wsparcia (Instytucje społeczne i NGO):

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) i lokalne Ośrodki Pomocy Społecznej** – stanowią pierwszą linię wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie (realizacja procedury „Niebieska Karta”) oraz osób w kryzysie.
- **Placówki Oświatowe** – środowisko szkół podstawowych i ponadpodstawowych to główne miejsce realizacji programów profilaktycznych (cyberhigiena, przeciwdziałanie hejtowi).
- **Organizacje Pozarządowe (NGO)** – niezwykle ważny partner w docieraniu do niszowych grup społecznych, organizacji kampanii świadomościowych oraz zapewnianiu specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychologicznego).

4. Założenia Realizacyjne i Finansowe (Standard 2026 - 2029)

Zgodnie z zapisami nowej uchwały Rady Ministrów z 31 marca 2025 r., instrumentem wspierającym realizację powyższych celów są środki z rezerwy celowej budżetu państwa. Warunkiem koniecznym do ubiegania się o rządowe dofinansowanie przez beneficjentów z terenu powiatu jest zabezpieczenie wkładu własnego na poziomie minimum 20% kosztów całkowitych projektu. Wymóg ten gwarantuje stabilność finansową przedsięwzięć oraz racjonalne planowanie budżetów zadaniowych na szczeblu lokalnym.

III. CELE OPERACYJNE I OBSZARY INTERWENCJI

Cele operacyjne stanowią bezpośrednie przełożenie wizji strategicznej na konkretne płaszczyzny działania. Wskazują one priorytetowe wektory aktywności dla wszystkich realizatorów Programu w Powiecie Ostrowieckim na lata 2025–2028. Zostały one pogrupowane w cztery kluczowe obszary interwencji, które w sposób holistyczny odpowiadają na diagnozę współczesnych zagrożeń.

Obszar Operacyjny I: Architektura Bezpieczeństwa i Ochrona Przestrzeni Publicznej (Działania Infrastrukturalne)

Ten obszar koncentruje się na fizycznym wymiarze bezpieczeństwa (tzw. działania „twarde”), mającym na celu redukcję zjawisk chuligaństwa, wandalizmu oraz przestępczości pospolitej poprzez odpowiednie ukształtowanie przestrzeni (zgodnie z koncepcją CPTED – *Crime Prevention Through Environmental Design*).

- **1.1. Rozwój Zintegrowanego Systemu Nadzoru Wizyjnego:** * Rozbudowa i modernizacja sieci monitoringu miejskiego i gminnego w punktach węzłowych (dworce, parki, okolice szkół, centra przesiadkowe).
 - Wdrażanie nowoczesnych technologii wspierających, w tym wykorzystanie bezzałogowych statków powietrznych (dronów) do zabezpieczania zgromadzeń publicznych, imprez masowych oraz patrolowania terenów trudnodostępnych (np. dzikich kąpielisk czy obszarów leśnych).
- **1.2. Modernizacja i Bezpieczeństwo Infrastruktury Drogowej (BRD):**
 - Eliminacja tzw. „czarnych punktów” na drogach powiatowych i gminnych poprzez budowę oraz modernizację chodników, azyli dla pieszych i zatok autobusowych.
 - Systematyczne doświetlanie przejść dla pieszych (szczególnie w obszarach niezabudowanych) oraz montaż elementów uspokojenia ruchu (wyniesione przejścia, interaktywne znaki drogowe).
 - **Wymóg formalny:** Zgodnie z wytycznymi na lata 2025+, każda realizacja inwestycji punktowej ubiegającej się o wsparcie zewnętrzne musi być bezwzględnie poprzedzona rzetelnym audytem Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (BRD).

Obszar Operacyjny II: Cyberbezpieczeństwo i Ochrona Przestrzeni Informacyjnej

W odpowiedzi na cyfrową transformację przestępczości, Powiat Ostrowiecki ustanawia nowy, krytyczny front działań edukacyjno-prewencyjnych.

- **2.1. Cyberhigiena i zwalczanie dezinformacji:**

- Wdrażanie w placówkach oświatowych programów nauczania ukierunkowanych na weryfikację źródeł informacji oraz rozpoznawanie manipulacji cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk *fake news* oraz *deep fake*.
- Szkolenia profilaktyczne dla seniorów, zapobiegające wyłudzeniom (np. ewolucja metody „na wnuczka” w cyberprzestrzeni, fałszywe inwestycje).

- **2.2. Przeciwdziałanie cyberprzemocy i przestępczości gospodarczej:**

- Tworzenie szkolnych i środowiskowych procedur wczesnego reagowania na zjawisko hejtu, nękania w sieci (*cyberbullying*) oraz kradzieży tożsamości.
- Współpraca z lokalnym biznesem w celu podnoszenia świadomości przedsiębiorców i konsumentów na temat bezpiecznych transakcji cyfrowych oraz zapobiegania oszustwom w sektorze e-commerce.

Obszar Operacyjny III: Zdrowie Psychiczne, Wsparcie Społeczne i Ochrona Grup Wrażliwych

Bezpieczeństwo obiektywne wymaga stabilnego fundamentu w postaci zdrowia psychicznego i silnych więzi społecznych. Ten obszar stawia w centrum jednostkę i rodzinę.

- **3.1. Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych i samobójczych:**

- Opracowanie i wdrożenie we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych na terenie powiatu jednolitych procedur postępowania w przypadku ujawnienia prób samobójczych lub samookaleczeń.
- Prowadzenie kampanii edukacyjnych dla rodziców, opiekunów i nauczycieli z zakresu rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem kondycji psychicznej młodzieży oraz zjawiska samotności wśród seniorów.

- **3.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i optymalizacja wsparcia:**

- Zwiększenie efektywności funkcjonowania procedury „Niebieska Karta” poprzez intensyfikację szkoleń dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych.
- Zapewnienie ciągłości i dostępności specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychologicznego) dla osób doświadczających przemocy oraz wdrażanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców.

- **3.3. Walka z uzależnieniami i patologiami społecznymi:**

- Prowadzenie aktywnej profilaktyki w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze) oraz uzależnień

behawioralnych (Internet, gry komputerowe, zjawisko FOMO – *Fear Of Missing Out*).

Obszar Operacyjny IV: Edukacja Obywatelska, Kultura Bezpieczeństwa i Ochrona Ludności

Ostatni filar opiera się na budowaniu świadomego społeczeństwa obywatelskiego, zdolnego do samopomocy w sytuacjach kryzysowych.

- **4.1. Edukacja uczestników Ruchu Drogowego (BRD – działania „miękkie”):**
 - Kształtowanie kultury na drodze poprzez kampanie uświadamiające skutki brawury, nadmiernej prędkości i prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.
 - Zwiększanie świadomości w zakresie przepisów dotyczących nowych urządzeń (hulajnogi elektryczne, UTO) oraz egzekwowanie obowiązku noszenia elementów odblaskowych.
- **4.2. Gotowość kryzysowa i powszechna samoobrona:**
 - W związku z nowymi paradygmatami obrony cywilnej, organizowanie cyklicznych szkoleń dla mieszkańców z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zasad postępowania w sytuacjach zagrożeń kryzysowych (militarnych i niemilitarnych).
 - Promowanie służby w formacjach ochotniczych (OSP) oraz terytorialnych (WOT).

Zasada Realizacji i Kwalifikowalności (Perspektywa 2026 - 2029)

Wszystkie inicjatywy realizujące powyższe cele operacyjne, które będą zgłaszane przez jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe do dofinansowania ze środków Rządowego Programu „Razem bezpieczniej” (rezerwa celowa), muszą zakładać bezwzględny udział wkładu własnego na poziomie nie mniejszym niż 20% całkowitych kosztów projektu. Zapewni to partycypacyjne i odpowiedzialne podejście do konstruowania budżetów na rzecz lokalnego bezpieczeństwa.

IV. SPOŁECZNO – GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA POWIATU OSTROWIECKIEGO

Jedną z podstawowych funkcji współczesnego państwa jest zagwarantowanie porządku publicznego i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa obywatelom. Z tego względu zadania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego przypisane zostały wielu instytucjom, w tym nie tylko wyspecjalizowanym organom administracji rządowej (dotyczy to szczególnie umundurowanych i uzbrojonych formacji), lecz także jednostkom samorządu terytorialnego. W całym procesie zapewniania bezpieczeństwa i porządku publicznego istotną rolę należy przypisać społecznościom lokalnym tworzoną przez mieszkańców, którzy najlepiej potrafią zidentyfikować problemy i potrzeby swojej wspólnoty. Dlatego też z punktu widzenia instytucjonalnego największe znaczenie w zakresie określania potrzeb społeczności lokalnych należy przypisać strukturom jednostek samorządu terytorialnego, które znajdują się najbliżej mieszkańców. Szybkość reakcji na pojawiające się problemy i zagrożenia na poziomie lokalnym to najistotniejsze czynniki wpływające na skuteczność działań.

1. Demografia i struktura społeczna

Powiat ostrowiecki usytuowany jest w północno-wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Zajmuje obszar 616,8 km². Według najnowszych danych statystycznych powiat zamieszkuje obecnie 99 429 osób, co oznacza spadek populacji poniżej progu 100 tysięcy mieszkańców.

- **Starzenie się społeczeństwa:** Obserwuje się silne tendencje depopulacyjne oraz wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, co wymaga szczególnej ochrony seniorów przed oszustwami.
- **Sytuacja młodzieży:** Choć liczba nieletnich maleje, w 2025 roku ustalono 8 nieletnich sprawców czynów karalnych w kategoriach najbardziej dokuczliwych społecznie.

2. Gospodarka i rynek pracy

Wieloletnie tradycje przemysłu metalurgicznego ustępują bardziej zróżnicowanej gospodarce. Na terenie powiatu prowadzi działalność ok. 10 000 podmiotów gospodarczych.

- **Bezrobocie:** Stopa bezrobocia w powiecie ostrowieckim utrzymuje się na poziomie 10,5%, co jest wynikiem znacznie wyższym od średniej krajowej i stanowi istotny czynnik kryminogeny.
- **Problemy ekonomiczne:** Trudna sytuacja finansowa wielu rodzin znajduje odzwierciedlenie w statystykach prokuratorskich – w 2025 roku prowadzono aż 454 sprawy dotyczące przestępstwa niealimentacji.

3. Diagnoza stanu bezpieczeństwa i porządku (Dane za rok 2025)

Działalność służb, inspekcji i straży w 2025 roku pozwoliła na precyzyjne zidentyfikowanie kluczowych obszarów zagrożeń:

A. Bezpieczeństwo kryminalne (Policja i Prokuratura):

- W KPP w Ostrowcu Świętokrzyskim służbę pełniło 223 funkcjonariuszy, którzy przeprowadzili łącznie 20 512 interwencji (średnio 56 na dobę).
- W 5 podstawowych kategoriach przestępstw odnotowano 536 czynów stwierdzonych przy wysokim wskaźniku wykrywalności wynoszącym **82,2%**.
- Nastąpił niepokojący wzrost liczby kradzieży z włamaniem (z 316 do 395) oraz rozbojów i wymuszeń (z 8 do 17).
- Prokuratura odnotowała niemal dwukrotny wzrost liczby przestępstw przeciwko wolności seksualnej (z 12 do 21 spraw) oraz wzrost spraw o znęcanie się nad rodziną (ze 144 do 160).

B. Porządek publiczny i monitoring (Straż Miejska):

- Straż Miejska przeprowadziła 7 272 czynności służbowe.
- System monitoringu wizyjnego (52 kamery) pozwolił na zaobserwowanie 1 280 zdarzeń o charakterze zabronionym.
- Zintensyfikowano działania antysmogowe (523 kontrole palenisk) oraz interwencje wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych (722 ujawnione wykroczenia).

C. Zagrożenia pożarowe i ratownictwo (Straż Pożarna):

- Odnotowano 1230 zdarzeń wymagających interwencji straży pożarnej.
- Ujawnił się krytyczny problem celowych podpałek, które stanowiły aż **62,03% wszystkich pożarów** (232 przypadki).
- Zidentyfikowano potrzebę włączenia dodatkowej jednostki OSP z gminy Bałtów do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) w celu poprawy czasu dojazdu we wschodniej części powiatu.

D. Bezpieczeństwo zdrowotne i sanitarne (Sanepid):

- W 2025 r. odnotowano 3212 przypadków chorób zakaźnych.
- Pojawiło się nowe zagrożenie biologiczne – bakterie *Legionella* wykryto w 9 obiektach użyteczności publicznej (szpitale, DPS, hotele).
- Odnotowano 23 przypadki ostrych zatruc „dopalaczami” (NSP) zgłoszonych przez szpitale.

4. Infrastruktura i system wsparcia

Systematycznie rozwijana jest infrastruktura techniczna i społeczna. W 2025 r. Starostwo Powiatowe zrealizowało kluczowe inwestycje drogowe o łącznej wartości wielu milionów złotych, w tym przebudowę drogi Ostrowiec–Boksycka (DP 1007T) oraz rozbudowę ul. Warszawskiej w Kunowie wraz z mostem, co realnie wpłynęło na bezpieczeństwo ruchu.

Wsparcie ofiar przestępstw realizowane jest przez PCPR, który w 2025 roku udzielił pomocy specjalistycznej 35 osobom w Punkcie Interwencji Kryzysowej oraz zabezpieczył 4 dzieci do pieczy zastępczej w trybie interwencyjnym z powodu przemocy. Nad bezpieczeństwem przeciwpowodziowym czuwają Wody Polskie, nadzorując 32 km wałów na rzekach Kamiennej, Modle i Szewniance.

Podsumowanie uwarunkowań: Powiat Ostrowiecki dysponuje sprawnym systemem służb, jednak wysoki wskaźnik przestępstw przeciwko mieniu, plaga podpaleń oraz rosnące wyzwania w obszarze przemocy domowej i bezpieczeństwa sanitarnego wymagają wdrożenia nowego Programu, opartego na ścisłej współpracy wszystkich instytucji.

V. ANALIZA SWOT W KONTEKŚCIE BEZPIECZEŃSTWA POWIATU OSTROWIECKIEGO

Skuteczne wdrażanie strategii prewencyjnej wymaga trafnego zdefiniowania potencjałów oraz barier rozwojowych. Poniższa analiza SWOT (Mocne strony, Słabe strony, Szanse, Zagrożenia) uwzględnia zrewidowaną sytuację społeczno-gospodarczą oraz dynamikę zagrożeń zidentyfikowaną w sprawozdaniach służb za rok 2025.

1. Macierz Strategiczna SWOT (Stan na rok 2026)

MOCNE STRONY (Wewnętrzne uwarunkowania pozytywne)	SŁABE STRONY (Wewnętrzne uwarunkowania negatywne)
Wysoka skuteczność operacyjna służb: Bardzo wysoki wskaźnik wykrywalności w 5 podstawowych kategoriach przestępstw (82,2%) oraz w przestępczości narkotykowej (98,1%).	Wzrost przestępczości przeciwko mieniu: Wyraźny wzrost liczby kradzieży z włamaniem (z 316 do 395) oraz rozbojów (z 8 do 17).
Rozwinięty nadzór wizyjny: Całodobowy system monitoringu (52 kamery), który w 2025 r. pozwolił na zaobserwowanie 1280 incydentów o charakterze zabronionym.	Plaga celowych podpałów: Zjawisko podpałów generuje aż 62,03% wszystkich pożarów (232 przypadki), co obciąża system ratowniczy.
Inwestycje w infrastrukturę BRD: Realizacja wielomilionowych zadań drogowych, budowa chodników i oświetlenia przejść (np. ul. Iłżecka, ul. Warszawska w Kunowie).	Pogorszenie bezpieczeństwa na drogach: Wzrost liczby ofiar śmiertelnych wypadków (3 osoby w 2025 r.) oraz plaga nietrzeźwych kierowców (224 zatrzymanych).
Aktywna prewencja społeczna: Przeprowadzenie 298 spotkań profilaktycznych przez Policję oraz objęcie edukacją 932 dzieci przez Straż Miejską.	Zagrożenia sanitarne i zdrowotne: Wykrycie bakterii <i>Legionella</i> w 9 obiektach użyteczności publicznej oraz 23 przypadki ostrych zatruc „dopalaczami”.

SZANSE (Zewnętrzne uwarunkowania pozytywne)	ZAGROŻENIA (Zewnętrzne uwarunkowania negatywne)
Rządowe wsparcie finansowe: Możliwość pozyskania środków z programu „Razem bezpieczniej na lata 2025–2028” (przy zachowaniu 20% wkładu własnego).	Kryzys epizootyczny (ASF): Utrzymywanie się rezerwuaru wirusa u dzików (173 padłe sztuki w 2025 r.), co zagraża lokalnej gospodarce rolnej .
Wysoka partycypacja mieszkańców: Duża aktywność w zgłaszaniu zagrożeń – 2089 zgłoszeń na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa (głównie przekroczenia prędkości).	Eskalacja przemocy domowej i seksualnej: Wzrost liczby postępowań o znęcanie się (160 spraw) oraz niemal dwukrotny wzrost przestępstw seksualnych (z 12 do 21).
Rozwój technologii nadzoru: Potencjał wykorzystania dronów do monitorowania terenów leśnych (podpalenia) i zgromadzeń publicznych.	Problemy strukturalne i demograficzne: Utrzymujące się bezrobocie (10,5%) oraz starzenie się populacji, zwiększające liczbę osób samotnych i podatnych na oszustwa.

2. Rozwinięcie i Wnioski Strategiczne

Zestawienie powyższych czynników pozwala na sformułowanie pogłębionych wniosków, które determinują priorytety Programu w latach 2026 - 2029:

- **Przeciwdziałanie podpaleniom i ochronie mienia:** Pomimo wysokiej ogólnej wykrywalności przestępstw (82,2%), wyzwaniem pozostaje plaga podpałów (232 przypadki) oraz wzrost włamań. Strategia musi zakładać ścisłą synergę Policji i Straży Pożarnej w zakresie analizy operacyjnej tych zdarzeń oraz rozbudowę monitoringu w rejonach nieużytków i składowisk odpadów.
- **Optymalizacja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (BRD):** Analiza danych z 2025 roku wskazuje na tragiczny bilans (3 ofiary śmiertelne) oraz masowe łamanie przepisów (7530 przekroczeń prędkości). Kluczowa szansa tkwi w wykorzystaniu wysokiej aktywności obywatelskiej na Krajowej Mapie Zagrożeń (1120 zgłoszeń prędkości) do celowej dyslokacji patroli.
- **Zintegrowana ochrona grup wrażliwych:** Wzrost liczby spraw o znęcanie się (160) oraz niemal dwukrotny wzrost przestępstw przeciwko wolności seksualnej (z 12 do 21) wymusza intensyfikację działań PCPR i Zespołów Interdyscyplinarnych. Sukcesem jest spadek przestępczości nieletnich (tylko 8 sprawców w 2025 r.), co potwierdza skuteczność dotychczasowej profilaktyki szkolnej i daje podstawy do jej dalszego rozwijania .

- **Nowe wyzwania sanitarne i epizootyczne:** Obecność wirusa ASF w środowisku naturalnym (173 dodatnie wyniki u dzików) oraz incydenty z bakterią *Legionella* w 9 obiektach (w tym szpitalach) stanowią nowe, krytyczne punkty kontrolne dla bezpieczeństwa zbiorowego. Wymaga to zacieśnienia współpracy samorządu z inspekcjami sanitarnymi i weterynaryjnymi.

Wniosek końcowy: Powiat Ostrowiecki posiada silne fundamenty instytucjonalne i techniczne, jednak zidentyfikowana w 2025 roku dynamika włamań, podpałów oraz tragicznych wypadków drogowych uzasadnia konieczność wdrożenia innowacyjnych narzędzi nadzoru (drony, analityka obrazu) przy jednoczesnym zapewnieniu 20% wkładu własnego do projektów zewnętrznych.

PROJEKT

VI. ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY ZAGROŻEŃ I KIERUNKI PREWENCJI (DIAGNOZA POGŁĘBIONA)

Opierając się na wielowymiarowej analizie danych z Prokuratury Rejonowej, Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej oraz Sanepidu za rok 2025, Powiat Ostrowiecki diagnozuje osiem priorytetowych obszarów ryzyka. Współczesne zagrożenia rzadko występują w izolacji – ewoluują w kierunku zagrożeń hybrydowych (gdzie przestępczość fizyczna przenika się z cyfrową i środowiskową), co wymaga wdrożenia mechanizmów prewencji zintegrowanej.

1. Zjawisko podpaleń i zagrożenia pożarowe (Nowy Priorytet Ratowniczy)

Zagrożenia pożarowe stanowią obecnie jeden z najbardziej dotkliwych problemów dla systemu ratowniczego powiatu i środowiska naturalnego.

- **Skala zjawiska:** W 2025 roku Państwowa Straż Pożarna odnotowała 374 pożary, co stanowi znaczący wzrost. Najbardziej alarmujący jest fakt, że aż **232 z nich (ponad 62%) to celowe podpalenia**. Dodatkowo strażacy interweniowali przy 100 pożarach traw i 34 pożarach sadzy w kominach.
- **Kierunek prewencji:** Powołanie interdyscyplinarnych grup operacyjnych (Policja, Straż Miejska, Straż Leśna, OSP) do wykrywania podpalaczy. Konieczna jest także intensywna edukacja mieszkańców w ramach kampanii "Stop pożarom traw" oraz edukacja z zakresu prawidłowej eksploatacji systemów grzewczych. Dodatkowo, w celu skrócenia czasu reakcji ratowniczej (zwłaszcza we wschodniej części powiatu), niezbędne jest włączenie dodatkowej jednostki OSP z terenu gminy Bałtów do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG).

2. Przemoc w rodzinie i przestępczość przeciwko wolności seksualnej

Zjawisko przemocy domowej pozostaje jednym z najbardziej destrukcyjnych zagrożeń dla tkanki społecznej.

- **Skala zjawiska:** W 2025 roku ostrowiecka Policja sporządziła 149 formularzy „Niebieska Karta”, a pomocą objęto 267 pokrzywdzonych (w tym 132 kobiety i aż 115 małoletnich). Jednocześnie Prokuratura odnotowała wzrost spraw o znęcanie się (ze 144 do 160) oraz alarmujący, niemal dwukrotny wzrost przestępstw przeciwko wolności seksualnej (z 12 do 21).
- **Charakterystyka:** Silnym katalizatorem przemocy pozostaje alkohol – w 2025 r. 38 sprawców przemocy domowej w momencie interwencji znajdowało się pod jego wpływem. Mimo pozytywnych działań interwencyjnych (m.in. zastosowanie przez Policję 27 nakazów natychmiastowego opuszczenia lokalu przez sprawców oraz objęcie wsparciem w Punkcie Interwencji Kryzysowej), zjawisko to wymaga dalszej intensywnej pracy.

- **Kierunek prewencji:** Radykalne wzmocnienie działań Zespołów Interdyscyplinarnych, zapewnienie ofiarom natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej, a także rygorystyczne egzekwowanie nakazów opuszczenia lokalu.

3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym (BRD)

Drogi publiczne wciąż stanowią obszar bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia mieszkańców, pomimo wysokiej aktywności kontrolnej służb oraz znaczących inwestycji Starostwa Powiatowego w infrastrukturę .

- **Skala zjawiska:** W ubiegłym roku na drogach powiatu doszło do 30 wypadków. Zginęły w nich 3 osoby (w tym 2 pieszych), a 37 zostało rannych.
- **Charakterystyka:** Głównymi „zabójcami” na drogach są brawura i alkohol. W 2025 r. ujawniono 7530 przypadków przekroczenia prędkości oraz zatrzymano aż 224 nietrzeźwych kierowców, którzy spowodowali 35 zdarzeń drogowych . Dodatkowo, obywatele zgłosili na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB) 1120 zdarzeń dotyczących wyłącznie nadmiernej prędkości.
- **Kierunek prewencji:** Kontynuacja twardych inwestycji BRD (np. modernizacja przejść, chodniki, audyty) oraz kampanie edukacyjne (np. o bezpieczeństwie pieszych). Konieczne jest bezwzględne tępienie zjawiska nietrzeźwych kierowców.

4. Przestępczość pospolita i ochrona przestrzeni publicznej

Pomimo wysokiej ogólnej wykrywalności (82,2% w 5 podstawowych kategoriach), przestępczość przeciwko mieniu staje się wyzwaniem.

- **Skala zjawiska:** Odnotowano wyraźny wzrost przestępstw silnie uderzających w poczucie bezpieczeństwa obywateli: liczba kradzieży z włamaniem wzrosła z 316 do 395, a liczba rozbojów i wymuszeń z 8 do 17.
- **Charakterystyka:** Akty wandalizmu, niszczenie mienia i kradzieże potęgują lęk przed wiktymizacją. Sprawcy często wykorzystują miejsca niedoświetlone.
- **Kierunek prewencji:** Eliminacja „martwych stref” poprzez dalszą rozbudowę Zintegrowanego Miejskiego Monitoringu Wizyjnego, który przy 52 kamerach pozwolił Straży Miejskiej na zarejestrowanie 1280 czynów zabronionych.

5. Zagrożenia sanitarne i epizootyczne (Nowy Priorytet Epidemiologiczny)

Zagrożenia w obszarze zdrowia publicznego i rolnictwa mają bezpośredni wpływ na jakość życia i gospodarkę regionu.

- **Skala zjawiska:** Służby weterynaryjne mierzą się z nieprzerwanym zagrożeniem Afrykańskim Pomorem Świń (ASF) . Cały powiat objęty jest strefą różową. Wirusa potwierdzono aż u 173 padłych dzików oraz 14 odstrzelonych . Z kolei Sanepid

zidentyfikował problem sanitarny w obiektach użyteczności publicznej – bakterie *Legionella* wykryto w 9 takich obiektach (m.in. szpitale, DPS) .

- **Kierunek prewencji:** Ścisłe utrzymanie reżimu bioasekuracji w gospodarstwach (ASF), nadzór nad redukcją dzików oraz bezwzględne zobowiązanie administratorów budynków do kontroli instalacji wodnych pod kątem bakterii *Legionella* .

6. Kryzysy zdrowia psychicznego, patologie i nowe substancje psychoaktywne

Izolacja społeczna, uzależnienia behawioralne i łatwy dostęp do substancji odurzających dotyczą szczególnie młodzieży.

- **Charakterystyka:** Pomimo spadku ogólnej liczby przestępstw narkotykowych, problemem stają się "dopalacze" (nowe substancje psychoaktywne - NSP). Szpitale zgłosiły 23 przypadki ostrych zatruc tymi środkami.
- **Kierunek prewencji:** Wdrażanie systemów wczesnego ostrzegania w placówkach oświatowych (gdzie już funkcjonują m.in. programy z zakresu cyberbezpieczeństwa) oraz współpraca Policji z Sanepidem w celu odcinania kanałów dystrybucji "dopalaczy".

7. Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni i przestrzeni informacyjnej

Transformacja cyfrowa przeniosła znaczną część naszej aktywności, a wraz z nią przestępczość, do środowiska wirtualnego.

- **Charakterystyka:** Seniorzy są ofiarami oszustw finansowych (np. metody „na pracownika banku”), a młodzież staje się ofiarą cyberprzemocy i zorganizowanego hejtu (*cyberbullying*). Ogromnym wyzwaniem jest zjawisko dezinformacji.
- **Kierunek prewencji:** Masowa edukacja z zakresu cyberhigieny we wszystkich grupach wiekowych.

8. Przestępczość gospodarcza i problemy ekonomiczne

Kondycja gospodarcza regionu ma bezpośredni wpływ na strukturę przestępczości.

- **Charakterystyka:** Przy wysokim bezrobociu rośnie ryzyko wykluczenia społecznego, co przejawia się w zjawisku niealimentacji – w 2025 r. Prokuratura prowadziła 454 takie sprawy.
- **Kierunek prewencji:** Ścisła współpraca instytucji w zakresie egzekwowania prawa w sferze finansów rodzinnych oraz wsparcie poradnictwa prawnego dla osób zagrożonych wykluczeniem.

VII. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I ZAPOBIEGAWCZYCH (HARMONOGRAM OPERACYJNY NA LATA 2026-2029)

Wszystkie projekty inwestycyjne i profilaktyczne zgłaszane do dofinansowania ze środków rezerwy celowej budżetu państwa w ramach Rządowego programu „Razem bezpieczniej na lata 2025–2028”, bezwzględnie wymagają zabezpieczenia przez jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe wkładu własnego na poziomie minimum 20% całkowitych kosztów projektu.

Obszar 1: Zjawisko podpałów i zagrożenia pożarowe (Priorytet Ratowniczy)

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	MONITORING I EWALUACJA (MIERNIKI)
1. Zwalczanie celowych podpałów: Powołanie wspólnych grup operacyjno-patrolowych w celu identyfikacji sprawców podpałów nieużytków i lasów (które stanowiły 62% pożarów w 2025 r.).	Policja, Państwowa Straż Pożarna (PSP), Straż Miejska, Straż Leśna	Zadanie ciągłe (szczególnie wiosna/lato)	Budżet własny służb	• Zwiększenie odsetka wykrytych sprawców podpałów. • Spadek liczby pożarów traw i lasów.
2. Optymalizacja Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG): Podjęcie działań organizacyjnych w celu włączenia dodatkowej jednostki OSP z terenu gminy	Starostwo Powiatowe, Gmina Bałtów, Komenda Wojewódzka PSP	2026–2027	Budżet własny JST / Dotacje KSRG	• Wpisanie nowej jednostki OSP do struktur KSRG.

Bałtów do KSRG, co skróci czas dojazdu do zdarzeń we wschodniej części powiatu.				
3. Prewencja i edukacja pożarowa: Kontynuacja kampanii „Stop pożarom traw” oraz „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa” uświadamiających o zagrożeniach związanych z eksploatacją pieców.	PSP, OSP, Szkoły, Lokalne media	Zadanie ciągłe	Budżet własny	• Liczba przeprowadzonych kampanii. • Spadek liczby pożarów sadzy w kominach.

Obszar 2: Przemoc w rodzinie i przestępczość przeciwko wolności seksualnej

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	MONITORING I EWALUACJA (MIERNIKI)
1. Optymalizacja procedur izolacyjnych: Rygorystyczne egzekwowanie nakazów opuszczenia lokalu przez sprawców przemocy domowej.	Policja, Prokuratura	Zadanie ciągłe	Budżet państwa	• Liczba wydanych i wyegzekwowanych nakazów opuszczenia lokalu.
2. Wsparcie psychologiczne (PIK): Utrzymanie i rozwój Punktu Interwencji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR)	Zadanie ciągłe	Budżet powiatu / Fundusze zewnętrzne	• Liczba osób (w tym dzieci), którym udzielono specjalistycznego wsparcia.

Kryzysowej prowadzonego przez PCPR, oferującego darmowe porady psychologiczne i prawne dla ofiar przemocy.				
3. Programy korekcyjno-edukacyjne: Wdrażanie obligatoryjnych programów terapeutycznych (np. Model Duluth) dla sprawców przemocy w celu nauki rozwiązywania konfliktów bez użycia agresji.	PCPR, Sąd, Ośrodki Leczenia Uzależnień	Zadanie ciągłe	Budżet państwa / Budżet powiatu	Liczba sprawców, którzy ukończyli program.

Obszar 3: Bezpieczeństwo w ruchu drogowym (BRD)

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	MONITORING I EWALUACJA (MIERNIKI)
1. Rozbudowa infrastruktury drogowej: Kontynuacja inwestycji w ciągi pieszo-rowerowe, przebudowa niebezpiecznych skrzyżowań oraz inteligentne doświetlanie	Wydział Inwestycji Starostwa Powiatowego, Gminy	2026–2028	Budżet własny JST / Rezerwa celowa (min. 20% wkładu)	- Długość wybudowanych ciągów pieszych/rowerowych. - Wykonanie obligatoryjnego audytu BRD przed

przebieg dla pieszych na drogach powiatowych i gminnych.				inwestycją z rezerwy celowej.
2. Zero tolerancji dla nietrzeźwości i brawury: Intensyfikacja kontroli trzeźwości kierowców oraz wykorzystanie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa do dyslokacji patroli w miejscach notorycznego przekraczania prędkości.	Policja (Wydział Ruchu Drogowego)	Zadanie ciągłe	Budżet Policji	• Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców. • Liczba potwierdzonych zgłoszeń z KMZB.

Obszar 4: Przestępczość pospolita i ochrona przestrzeni publicznej

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	MONITORING I EWALUACJA (MIERNIKI)
1. Rozbudowa systemu monitoringu: Zwiększenie liczby kamer wizyjnych (ponad obecne 52) w punktach o największym natężeniu ruchu i wandalizmu, ze	Samorządy lokalne, Straż Miejska	2026–2028	Budżet własny JST / Rezerwa celowa (min. 20% wkładu)	• Liczba nowo zainstalowanych kamer. • Spadek liczby kradzieży z włamaniem.

wsparciem systemów analityki obrazu.				
2. Zwalczanie aspołecznych zachowań: Rygorystyczne interwencje wobec osób zakłócających porządek publiczny i spożywających alkohol w miejscach zabronionych.	Straż Miejska, Policja	Zadanie ciągłe	Budżet własny służb	Liczba podjętych interwencji i nałożonych mandatów.

Obszar 5: Zagrożenia sanitarne i epizootyczne (Priorytet Zdrowotny)

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	MONITORING I EWALUACJA (MIERNIKI)
1. Ochrona jakości wody (Bakterie Legionella): Wprowadzenie wzmożonych nakazów dla administratorów budynków użyteczności publicznej (szpitale, hotele, internaty) w zakresie regularnego płukania instalacji ciepłej wody i badań mikrobiologicznych.	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Zarządcy budynków	Zadanie ciągłe	Budżet własny administratorów	- Liczba przeprowadzonych kontroli instalacji wodnych. - Brak przekroczeń norm bakteriologicznych.
2. Zwalczanie wirusa ASF: Utrzymanie rygorystycznych zasad bioasekuracji w gospodarstwach rolnych oraz	Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Koła	Zadanie ciągłe	Budżet państwa	Liczba skontrolowanych gospodarstw (brak ognisk u trzody chlewnej).

kontynuacja odstrzału sanitarnego i poszukiwań padłych dzików w celu ograniczenia rezerwuaru wirusa.	Łowieckie, Straż Leśna			Realizacja rocznego planu odstrzału.
--	------------------------	--	--	--

Obszar 6: Kryzysy zdrowia psychicznego, patologie i nowe substancje psychoaktywne

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	MONITORING I EWALUACJA (MIERNIKI)
1. Eliminacja „dopalaczy” (NSP): Ścisła współpraca Policji z Sanepidem w monitorowaniu sprzedaży internetowej oraz zwalczaniu źródeł dystrybucji nowych substancji psychoaktywnych, wywołujących ostre zatrucia.	Policja (Wydział Kryminalny), Sanepid	Zadanie ciągłe	Budżet państwa	- Liczba zlikwidowanych kanałów dystrybucji. - Spadek liczby zgłoszonych przez szpitale ostrych zatruc.
2. Profilaktyka w placówkach oświatowych: Wdrażanie programów wczesnego rozpoznawania kryzysów psychicznych (zachowań samobójczych) oraz organizacja alternatywnych form	Szkoły, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Samorządy	Zadanie cykliczne	Budżet własny (oświata) / Rezerwa celowa	Odsetek placówek objętych programami profilaktycznymi.

spędzania czasu wolnego.				
--------------------------	--	--	--	--

Obszar 7: Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	MONITORING I EWALUACJA (MIERNIKI)
1. Edukacja cybernetyczna młodzieży: Realizacja i rozszerzanie programów takich jak "CYBER.MIL z klasą", uczących weryfikacji informacji, rozpoznawania dezinformacji (fake news) oraz ochrony przed hejtem.	Wydział Edukacji Starostwa, Szkoły Ponadpodstawowe, Policja, Wojsko	Zadanie ciągłe	Budżet państwa (MON) / Budżet JST	Liczba uczniów uczestniczących w certyfikowanych szkoleniach.
2. Cyberhigiena seniorów: Prowadzenie warsztatów edukacyjnych przeciwdziałających wyłudzeniom finansowym i oszustwom z wykorzystaniem inżynierii społecznej (np. deep fake).	Kluby Seniora, NGO, Policja	Zadanie ciągłe	Budżet własny JST / Rezerwa celowa	Liczba zorganizowanych warsztatów szkoleniowych dla seniorów.

Obszar 8: Przestępczość gospodarcza i problemy ekonomiczne

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	MONITORING I EWALUACJA (MIERNIKI)
1. Egzekucja obowiązku alimentacyjnego: Uszczelnienie współpracy między organami ścigania a ośrodkami pomocy społecznej w celu podniesienia skuteczności ścigania dłużników alimentacyjnych (wobec wysokiej liczby postępowań).	Prokuratura, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej	Zadanie ciągłe	Budżet państwa / Gminy	• Odsetek zakończonych postępowań aktem oskarżenia. • Wzrost ściągłości świadczeń.

VIII. ZAKOŃCZENIE I POSTANOWIENIA KOŃCOWE

„Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego Powiatu Ostrowieckiego” na lata 2026 i kolejne, oparty na pogłębionej diagnozie analitycznej z 2025 roku, nie jest dokumentem zamkniętym. Stanowi on elastyczną platformę współdziałania administracji samorządowej, wyspecjalizowanych służb państwowych oraz organizacji pozarządowych. Z uwagi na wysoce dynamiczny charakter zagrożeń (w tym ewolucję cyberprzestępczości, zagrożenia epizootyczne oraz nowe wyzwania demograficzne), Program będzie podlegał ciągłemu monitorowaniu i adaptacji.

Aby zagwarantować maksymalną skuteczność zaplanowanych działań operacyjnych, ustala się następujące ramy wdrożeniowe, finansowe oraz ewaluacyjne:

1. Rygory finansowe i zasady partycypacji (Standard 2026 - 2029)

Realizacja tak szerokiego spektrum zadań – od wielomilionowych inwestycji w infrastrukturę drogową i rozwój monitoringu, po działania profilaktyczne i wsparcie OSP – wymaga zdywersyfikowanych źródeł finansowania. Obejmują one budżety jednostek samorządu terytorialnego (JST), budżety właściwych służb oraz środki z funduszy celowych.

Kluczowym instrumentem wsparcia dla lokalnych inicjatyw na terenie powiatu jest Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej na lata 2025–2028”. Ubieganie się o te środki objęte jest ścisłym rygorem:

- Zgodnie z wytycznymi programu, beneficjenci z terenu powiatu (JST oraz NGO) ubiegający się o dotacje celowe mają bezwzględny obowiązek zabezpieczenia minimalnego wkładu własnego na poziomie 20% kosztów ogółem projektu.
- Mechanizm ten ma na celu wymuszenie racjonalnego planowania budżetów zadaniowych oraz budowanie silnych partnerstw lokalnych zdolnych do współfinansowania projektów.

2. System monitorowania, ewaluacji i sprawozdawczości

Zarządzanie bezpieczeństwem musi opierać się na dowodach (evidence-based policy). Skuteczność podejmowanych interwencji oceniana będzie w oparciu o dwufilarowy system monitoringu:

- **Nadzór lokalny:** Głównym organem monitorującym postępy jest Komisja Bezpieczeństwa i Porządku funkcjonująca przy Staroście Ostrowieckim. Narzędziem weryfikacji są coroczne sprawozdania analityczne składane przez Komendanta Powiatowego Policji, Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, komendantów straży miejskich/gminnych oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii i Inspektora Sanitarnego.
- **Raportowanie zewnętrzne:** Działania współfinansowane ze środków rządowych podlegają sprawozdawczości na szczeblu wojewódzkim. Zgodnie z wymogami,

sprawozdania z realizacji projektów muszą zostać przedłożone właściwemu Koordynatorowi (Wojewodzie Świętokrzyskiemu) w terminie do końca lutego roku następującego po roku sprawozdawczym.

- **Mierniki sukcesu:** Efektywność Programu mierzona będzie poprzez twarde wskaźniki (m.in. spadek wskaźnika wiktymizacji, liczba zatrzymanych sprawców podpaleń, spadek wypadków drogowych ze skutkiem śmiertelnym) oraz wskaźniki jakościowe (lokalne badania ankietowe poziomu poczucia bezpieczeństwa obywateli).

3. Obowiązki informacyjne i transparentność

Pełna transparentność działań buduje zaufanie mieszkańców do instytucji publicznych. Każdy podmiot realizujący na terenie Powiatu Ostrowieckiego zadania dofinansowane z budżetu państwa ma ustawowy obowiązek prowadzenia kampanii informacyjnych. Obejmuje to stosowanie ustandaryzowanych tablic informacyjnych w miejscach realizacji inwestycji „twardych” (np. przy nowych doświetlonych przejściach dla pieszych czy punktach monitoringu) oraz odpowiednich oznaczeń materiałów w przypadku projektów edukacyjno-profilaktycznych.

4. Konkluzja

Niniejszy Program wyznacza strategiczny drogowskaz dla Powiatu Ostrowieckiego. Biorąc jednak pod uwagę złożoność współczesnych zagrożeń, ostateczny sukces tego dokumentu nie zależy wyłącznie od zapisanych w nim procedur czy zabezpieczonych środków finansowych. Zależy on przede wszystkim od autentycznego zaangażowania i ścisłego współdziałania wszystkich partnerów: samorządowców, funkcjonariuszy, pracowników socjalnych, pedagogów, a w głównej mierze samych mieszkańców, którzy poprzez swoją postawę (m.in. korzystanie z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa) stają się aktywnymi i niezbędnymi współtwórcami bezpiecznej przestrzeni publicznej.